

זהירות: צבעו!

אכזבה קשה חיכתה השנה לאלפי ילדים, שהתכוננו להתחפש לכושים. אין תחושת קלה מזו. אך מוריהם הודיעו, כי הפעם לא יוכלו להתהדר בה. על פי הנחיית משרד החינוך, הסבירו, נקבע כי "הדבר יפגע ברגשות האזרחים האפריקאים הנמצאים בארץ".

אמה של אחת התלמידות המאוכזבות אף טרחה לשלוח מכתב-לעתונים. הקורא המופתע ביותר נוכח מכתב זה היה שגריר גאנה, בדיאקו פוקו. "למה שישראלים לא יתחפשו לאפריקאים?" שאל, "הבת שלי התחפשה למלכת אסתר".

כפיה דתית

צלילים רוגעים

שתי המשפחות, שהתגוררו בחילה שעל אחת מגבעות החול בפאתי בני-ברק, לא היו שומרות דת ומצוות כל יקרה, אם יש הגורסים "שינה בשבת — תענוג!" הי שמשפחת קאמל שירי — אחת משתי המשפחות שהתגוררו בחילה — גרסה "האזנה בשבת — תענוג!".

זאת היתה, כנראה, הסיבה שהגיעה את קאמל לפתוח באחת השבתות את מכשיר הרדיו שלו. השעה היתה כמה דקות אחרי אחת בצהריים, והוא ביקש להאזין לצליליה הרוגעים של תזמורת הבידור של קוגל ישראל.

שלושה שוטרים ברגל. את אותם הצלילים קלטה גם אוזנם של תלמידי ישיבת פוניבז', השוכנת לא הרחק משם. מישוה מחריד את קדושת השבת! עברה הזעקה. תוך דקות ספורות כבר ערך חיל-החלוץ של הקווקים-של-הקדוש-ברוך-הוא, צעד ל-עבר מקור הקול. הוא הקיפו את הבית, החלו קוראים בקצב: "שאיבס, שאיבס!" ו"שלא עשני גוי!".

משפחת שירי מיהרה להנמיך את קול המקלט, אך הדבר לא סיפק את נוטרייה-הדת. משראו כי דיירי הבית אינם מתכחשים לסגור את המכשיר, החלו לרגום את החילה במטר אבנים ושברי-בקבוקים. "שאיבס!" צעקו הצעירים המזוקנים, שמספרם כבר עלה על מאה, "מחללים שבת קודשנינו!".

במאמצים רבים הצליח קאמל לפלס לו דרך בין שיברי-השמשות, להמלט מדידתו המופגנת דרך הולת האחורית, על-מנת ל-הזעיק את עזרת המשטרה. רק בשעה שלוש עלה בידו לחזור לביתו, כי שלושת שוטרי הניידת שאיירו את ריכבם מחוץ לתחום שומריה-השבת, באו ברגל.

תוך כדי הערכת-מצב מהירה התברר כי יש להזעיק תזמורת. שוטר אחד הושאר במקום, והשניים האחרים חזרו לתחנת-משטרת רמת-גן. השוטר הבודד ניסה, בינתיים, להרגיע את הרוחות ולפור, בדברי שיכנוע, את הצרים על הבית. אולם בתשובה ניתך עליו מטר אבנים, שאחת מהן פגעה בגבו. "לא נוזו מכאן," צעקו חובשי השטר-מילום, "עד שלא יפסקו לחלל את השבת!".

המשטרה הפובלית. רק בשעה שש בערב, עם צאת השבת, העזה המשטרה להי-כנס למקום, שיחררה את דיירי הבית המנו-פץ ואת השוטר שנמלט הרחק מאזור ה-סכנה. הכוח, שהגיע בניידות, הסתער על המפגינים, רובם בני 16 עד 20, עצר מתוכם אחד-עשר.

השבוע הובאו התריסר-פחות-אחד בפני שופט-השלום התל-אביבי יוסף בן חנוך. השופט, כסוף-השיער, התייחס בסוברה רבה לשני סעיפי-האשמה בהם הואשמו המפגי-נים: גרימת מפגע רבים, (עונש מכסימלי: שנת מאסר) והתנהגות פרועה (חודש מא-סר). הוא אף נזף במשטרה על עמדתה הסובלנית כלפי המיעוט הקנאי, ועל כך שלא הביאה לפניו את הנאשמים לפי סעיפי אישום שהיו מאפשרים לו הטלת עונש כבד יותר.

כתב השופט בפסק דינו: "יש להתפלא על כך שהמשטרה הביאה בפני את הנאש-מים לפי הסעיפים הנ"ל, כי לפנינו מקרה חמור של נסיון להכריח אדם באלימות, שלא לעשות דברים שהוא זכאי לעשותם על פי החוק, דהיינו, שמיעת רדיו בשבת". הוא הרשיע את הנאשמים, הטיל עליהם קנסות של 50, 100, ו-200 לירות.

שום נתון לא פורסם את פסק-הדין. רק (המשך בעמוד 18)

פירפירי

פינות רבות ככל האפשר. באולמות, שבתוך עיר הבידור, נערכו אותה שעה הופעות מגוונות. בקיצור, הוכנו כל התנאים האפשריים כדי לאפשר להמונים לצהיל ולשמוח. אלא שבדבר אחד לא נלקח בחשבון: מי מוכן לשמוח? כך הפכו החגיגות למסע המונים אדישים ברחובות, ששוטטו מבמה לבמה, נשארו בכל מקרה בבחינת צופים

פירפירי

בשעה אחת-אחר-חצות בדיוק, הפכה כ"כר שטחה הטנן לכיכר של פאניקה והיטי טריה המונית בקול רעש עמום קרסה לפתע במת העץ הגדולה, שהוצבה מעל לבריכת המיזרקה בכיכר דיונגוף. מגדל צנורות המתכת, שהתרומם מעליה לגובה של 20 מטר, התמוטט תחתיו כמגדל גפרורים, כשעשרות בני-אדם צונחים מעליו אל תוך שברי ההריסות.

במקום מגנינות הרקודים וקריאות הצה"ל, שמילאו עוד לפני רגע את הכיכר — פילחו את האויר יללות בהלה של אלפי אנשים שנסו מפני המגדל שקרס, וזעקות ה"פצועים שנקברו תחתיו.

ההתמוטטות הגדולה אירעה בדיוק שעה שמנהלי במת הבידור הגדולה עמדו להגיש לקהל החוגגים את הפתעת-פורים. ברגע זה היו צריכים לשחרר מראש המגדל מאות בלונים צבעוניים, שכמה מהם היו ממוס-טרים. מי מהקהל שהיה מצליח לתפוס בלון ממוספר, עתיד היה לזכות בפרסי תקליטים. כששחררו הבלונים, הם לא פרחו לכל עבר כמתוכנן, אלא נשרו אל תוך המגדל. מאות ילדים ובני-נוער הסתערו על הבמה, החלו לספס על שלבי המגדל כדי לתפוס את הבלונים. רגע אחד עוד התנודד המגדל — ואחרי כן נבלע כמעט כולו בתוך ה"בריכה שמתחתיו, יחד עם מאות האנשים שעל הבמה.

זמן קצר קודם לכן אירעה תאונה המונית שניה, שנגרמה, כנראה, במויד בכיכר מלכי-ישראל. דקות מספר אחרי שהודלקו במקום זיקוקין די-נור, זרק אלמוני אל תוך ההמון רימון תאורה צבאי. הרימון, שבהתפוצצו הוא מתזז רסיס-פת אלומת אש בהירה, גרם כחיות קלות לכשמונים איש ופצע ב-

צורה רצינית יותר תריסר צעירים. כמה ילדים נפצעו כשנדרסו בעת שהקהל פתח בכריחה המונית ממקום ההתפוצצות.

לולא התוצאות הטראגיות שנגרמו עקב התמוטטות המגדל והתפוצצות הרימון, אפ"שר היה לראות בתקלות אלה מעין סמל למה שאירע לחגיגות פורים בתל-אביב כ"כר — תכנון מזהיר שהתמוטט והתפוצץ לחלוטין בזמן הביצוע.

הקהל עמד מן הצד

פזורים תשכ"ב היה שונה מכל חגיגות פורים שנערכו בעיר עד כה. מתוך שיקול הגיוני, שכדי לעורר את ההמונים לשמחת פורים אמיתית לא די בעדלאידע, ולוא גם מפוארת ביותר, שונה לחלוטין, התכנון הכללי של החגיגות. במקום שר"ב בות אנשים יעמדו במשך שעות ארוכות ברחובות כדי לחזות במסע תחפושות קצר ויקר, ניסו מארגני החגיגות לערוך מעין קרניבל המוני.

למטרה זו הפך בליל פורים חלק מצפון תל-אביב לעיר בידור, קושט בשלל אורות ובבובות ענק, עם מרכיז בידור והקודה ב-

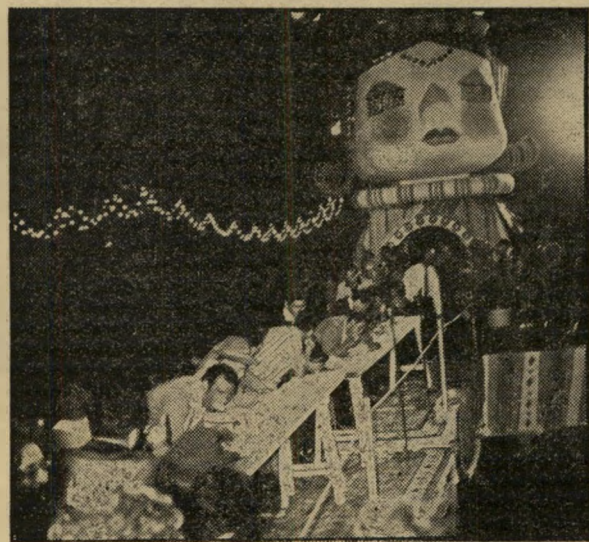
שאינם נוטלים חלק פעיל בשמחה. כל מאמצי המרקידים והתזמורת להרקיד את הקהל, לא הועילו. במקרה הטוב ביותר סבבו כמה חבורות נוער במעגלים. החג נשאר בעיקר חגם של הילדים, היחידים שהתחפשו, התרשמו מהאווירה הקרניבלית ועלו בכל לב.

בצורה זו של חוסר שיתוף פעולה מצד הקהל, התמוטטו בזה אחר זה גם תוכניות הבידור המקוריות ביותר.

חביות חסימה הפוכות

בשער המלך, ברחוב המלך ג'ורג', עמד לצאת מרוץ "בן-חור". לפי התכנית המקורית היה זה צריך להיות מרוץ של ריקשות תוצרת בית-חרושת לעגלות יל-דים. בתחרות נדרשו הגברים להוביל את גערותיהם במסלול סביב אזור השמחה, כדי לזכות בפרס: כרטיס (בודד) לטיסה לקפ-ריסין. אולם ברגע בו הוזנק הקומיקאי, אברהם ארגמן, את העגלות, הסתבר שאיש לא דאג לפנות את הקהל ממסלול המירוץ. המתחרים, ברובם צעירים ללא לחיה, אבדו תוך דקה בין הקהל. אמרים שכמה

תחרות באכילת מקרונים ב-כיכר היכל-התרבות. בתחילת התחרות על ראשי הקהל.

מירוץ המקרונים

העגלות חמוכות שנועדו ל-תחרות ציבורית, עוברות ב-קהל ההמונים ברחוב, שחסט את המסלול, לא איפשר תנועה.

מירוץ הריקשות

אנשי לשכת המסחר ו-צעירי רוכבים על אופני-ילדים בגן-השעשועים שחוקם בניית גורדון והיווה לונה-פארק קטן.

מירוץ האופניים

מקס בחירת מלכת שושן, בכיכר היכל-התרבות. עשרים חמוכות התחרו ביניהן, מי יותר זמי פחות מכובדת, שימשו מסרז לחצי-העלג של חאחל.